

Thematische werkgroep 4

1. INHOUD

1.	Inhoud	2
1	Praktische Info	3
1.1	Aanwezigen	3
1.2	Agenda thematische werkgroep 4	4
2	Inleiding	5
2.1	OSLO	5
2.2	Vierde thematische werkgroep	5
3	Overzicht van de aanpassingen	5
3.1	Klasse Hoppinzuil	5
3.2	Klasse Stopplaats – Haltepaal – Bushok	6
3.3	KLASSE LADER	7
3.4	KLASSE ROUTE – ROUTEPLANNER	8
3.5	KLASSE PARKEERFACILITEIT – PARKINGPLAATS	8
4	Definities	9
5	Publicatie en Issue registratie	10
6	Objectdiagram	11
7	Vragen	13
7.1	ONTWERPWIJZER	13
7.2	SENSOR GERELATEERDE INFRASTRUCTUUR	13
7.3	HOPPINPUNTEN STATUS	13
8	Interessante links	14
9	Bijlage	15
9.1	Semantisch model thematische werkgroep 4	15

1 PRAKTISCHE INFO

- Datum: 15/02/2022
- Locatie: Virtueel

1.1 AANWEZIGEN

DMOW

- Joshua De Clercq
- Pieter Deschamps
- Anneleen De Smedt
- Els Maesen

Digitaal Vlaanderen

- Adriaan Walpot (Vlaamse Sensor Data Space)
- Simon Claus
- Veerle Beyaert

IMEC

- Philippe Michiels
- Bart Matthys

De Lijn

- Els Wuyts
- Eddy Gielis
- Nico Celen

Smart Region Limburg

- Geert Thoelen

Stad Eeklo

- Nicole Verbrugen

1.2 AGENDA THEMATISCHE WERKGROEP 4

Duurtijd	Topic	Wie
09u00 - 09u10	Welkom en agenda	Jesse Vanhaeren
09u10 - 09u15	Samenvatting vorige werkgroep	Jesse Vanhaeren
09u15 - 10u00	Overzicht van de aanpassingen	Arne Scheldeman
10u00 – 10u15	Pauze	
10u15 – 10u45	Object diagrammen	Jesse Vanhaeren
10u45 – 11u00	Publicatie	Arne Scheldeman
11u00 - 11u15	Issue registreren (github)	Jesse Vanhaeren
11u15 - 11u30	Q&A en slotwoord	Jesse Vanhaeren

2 INLEIDING

2.1 OSLO

Het initiatief voor dit standaardisatie traject komt vanuit Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Het is de bedoeling om zo te zorgen voor meer samenhang en een betere begrijpbaarheid en vindbaarheid van de Data. Op die manier kan iedereen gegevens makkelijker gebruiken. Met OSLO wordt er concreet ingezet op semantische en technische interoperabiliteit. De vocabularia en applicatieprofielen worden ontwikkeld in co-creatie met o.a. Vlaamse administraties, lokale besturen, federale partners, academici, de Europese Commissie en private partners (ondertussen meer dan 4000 bijdragers).

Momenteel zijn er reeds 123 erkende standaarden, 17 kandidaat standaarden en 37 standaarden in ontwikkeling. Meer informatie over het Proces en Methode van OSLO kan hier teruggevonden worden: <https://overheid.vlaanderen.be/oslo-wat-is-oslo> en <https://data.vlaanderen.be/>

2.2 VIERDE THEMATISCHE WERKGROEP

Tijdens de vierde thematische werkgroep werd de focus gelegd op drie aspecten.

- Wijzigingen tov het datamodel uit de tweede thematische werkgroep
- Verduidelijking van het model aan de hand van twee object diagrammen.
- Publicatie en registreren van issues tijdens publieke review.

Uit bovenstaande drie aspecten zijn goede discussies en mogelijke wijzigingen naar boven gekomen die in het verdere verslag zijn opgenomen.

3 OVERZICHT VAN DE AANPASSINGEN

Hieronder worden de verschillende wijzigingen weergegeven die tussen de tweede thematische werkgroep en de derde thematische werkgroep zijn doorgevoerd.

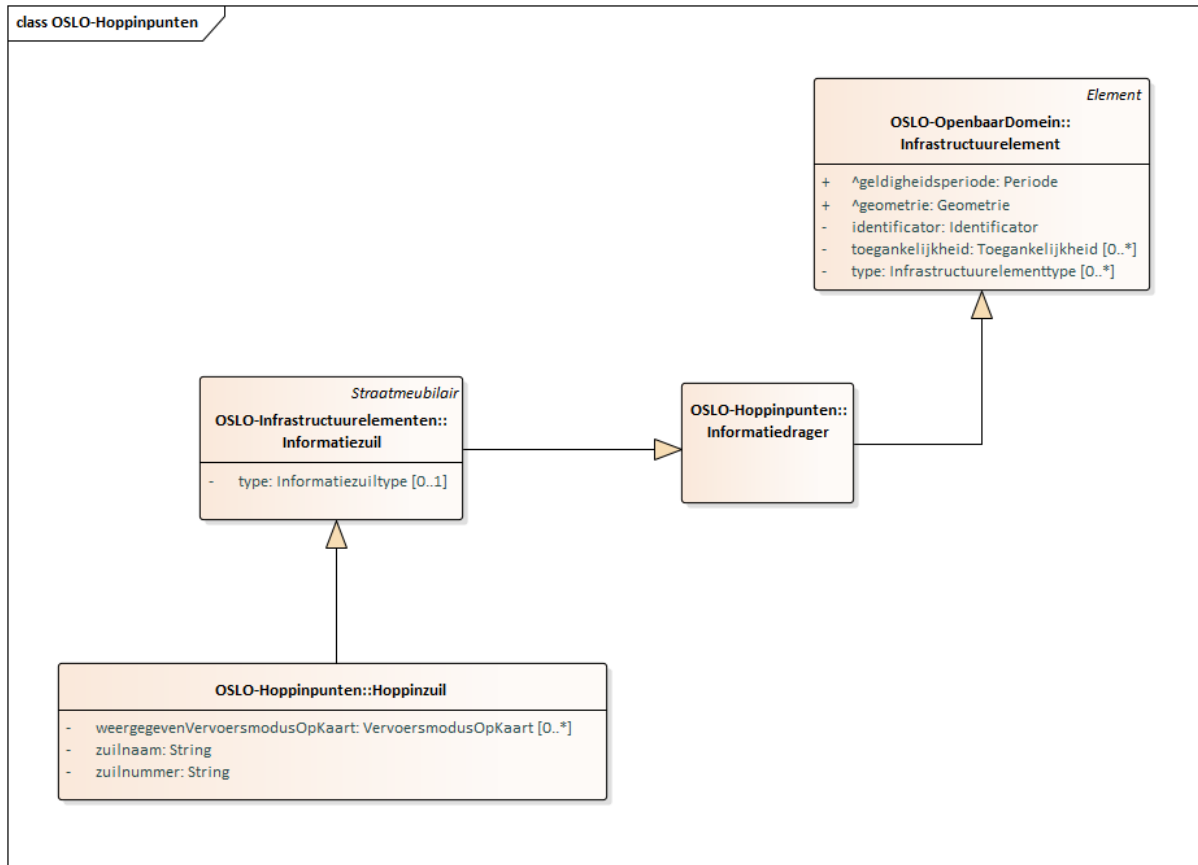
We verwijzen naar de slides en recording voor meer informatie.

3.1 KLASSE HOPPINZUIL

Volgende attributen werden toegevoegd aan de klasse Hoppinzuil.

- Attribuut: weergegevenVervoersmodusOpKaart
- Attribuut: zuilnaam
- Attribuut: zuilnummer

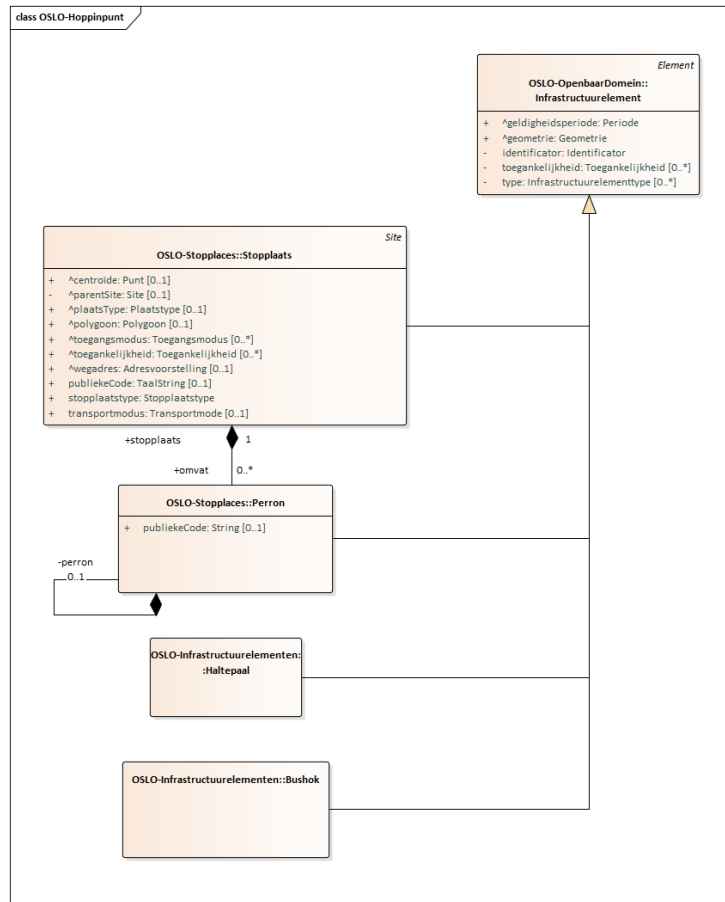
Binnen data.vlaanderen in de publicatie van OSLO-Hoppinpunten is verwezen naar het implementatiemodel in de usageNote van Hoppinzuil.

3.2 KLASSE STOPPLAATS – HALTEPAAL – BUSHOK

De klassen Haltepaal en Bushok zijn extra toegevoegd aan het model. Dit zorgt ervoor dat een haltepaal of bushok als infrastructuurelement gelinkt kan worden met een transportknoop.

Aan die transportknoop kan ook de stopplaats met het perron of meerdere perronnen gekoppelde worden, zodoende is de haltepaal en/of bushok ook gekoppeld met de stopplaats en/of peron(nen).

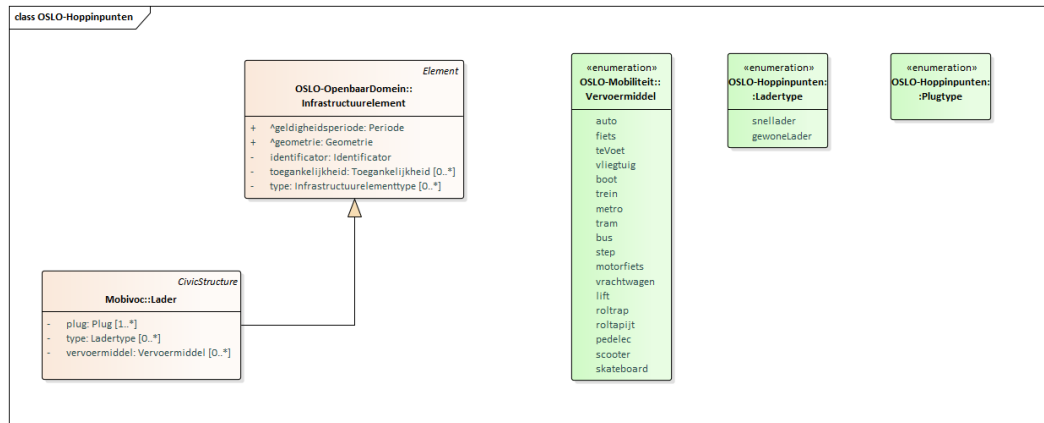

3.3 KLASSE LADER

Binnen klasse Lader zijn extra attributen toegevoegd.

- Attribuut: plug
- Attribuut: type
- Attribuut: vervoermiddel

Hierbij hebben we ons vooral gebaseerd op de modellering in Mobivoc.

3.4 KLASSE ROUTE – ROUTEPLANNER

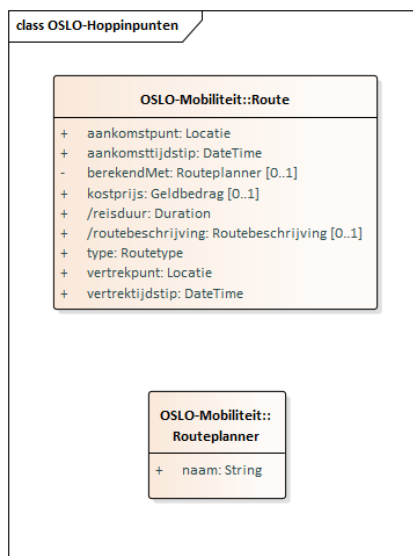
Binnen klasse Route werd een nieuw attribuut toegevoegd om mogelijk te maken de volledige route te plannen:

- Attribuut: berekendMet: Routeplanner

Dit zorgt ervoor dat de use case van de Hoppincentrale van toepassing is op het model.

Uit vorige thematische werkgroep werd verwerzen naar enkel de klasse

Mobiliteitsdienst om het modelleren van de Hoppincentrale toe te passen, maar dit was echter niet mogelijk, aangezien de klasse Mobiliteitsdienst verbonden is met een Routesegment, en niet de volledige Route. Uit deze optiek werd gekozen om dit extra attribuut toe te voegen. Dit zorgt ervoor dat we in lijn blijven met OSLO Mobiliteit Trips en Aanbod en dat de Hoppincentrale kan gemapt worden op het Hoppinpunten model.

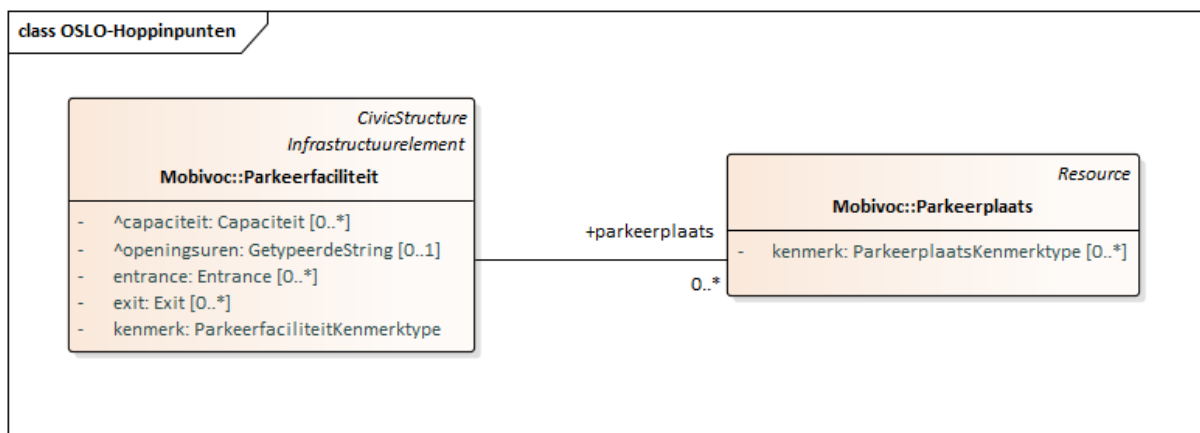

3.5 KLASSE PARKEERFACILITEIT – PARKINGPLAATS

Binnen klasse Parkeerfaciliteit en Parkeerplaats werd een attribuut kenmerk toegevoegd met beide een enumeratie aan gekoppeld.

Het attribuut kenmerk zorgt ervoor dat specifieke kenmerken van de klassen kunnen gemodelleerd worden.

- Vb parkeerfaciliteit: kiss&ride-zone
- Vb parkingplaats: plaats voorzien voor mensen met een handicap

4 DEFINITIES

Volgende definities zijn opgenomen in de publicatie en werden opgemaakt aan de hand van input uit de derde thematische werkgroep, alsook in samenspraak met de semantische expert Geert Thijs.

Klasse	Definitie	Gebruik
Vervoersknooppunt	Plaats waar passagiers en/of vracht wordt uitgewisseld tussen voertuigen en/of vervoersmodi.	Voorbeelden voor reizigersvervoer zijn treinstations, metrostations, busstations, luchthavens, ferry terminals, parkeerterreinen... Voor vrachtvervoer gaat het typisch over luchthavens, zeehavens, overslagterminals. Vervoersknooppunten zijn typisch intermodaal bv reizigers combineren de (deel)fiets met de trein voor hun verplaatsing, maar ook intramodale overstappen (bv van de ene buslijn op de andere) zijn belangrijk. Concreet omvat een Vervoersknooppunt infrastructuur (stations, parkeerterreinen, laadinfrastructuur...), (mobiliteits)diensten (openbaar vervoerslijnen, deelfietsen, winkels...) en knooppunten in vervoersnetwerken (haltes openbaar vervoer, standplaatsen deelauto's...).

Geregistreerd-Vervoersknooppunt	Vervoersknooppunt dat als dusdanig wordt erkend.	Die erkenning houdt in dat een Vervoersknooppunt formeel als Vervoersknooppunt wordt aangeduid. Typisch gebeurt dit door de overheid om het knooppunt een officieel karakter te geven (herkenbaar voor de gebruiker, voldoet aan opgelegde kwaliteitseisen...).
Hoppinpunt	Vervoersknooppunt van het mobiliteitsmerk Hoppin.	<ul style="list-style-type: none"> - Hoppin is de benaming waaronder de Vlaamse overheid Vervoersknooppunten voor reizigersvervoer aanduidt die voldoen aan vastgelegde (kwaliteits)eisen. Zaken van belang zijn herkenbaarheid (toepassing Hoppin huisstijl), toegankelijkheid (voor alle gebruikers ongeacht hun beperking, leeftijd etc), minimale uitrusting (bvb fietsstallingen, informatiedragers...), afstemming op mobiliteitsplannen etc.
Datauitwisselings-infrastructuur	Fysieke voorzieningen gericht op het uitwisselen van data.	Bvb servers, kabels, modems.
VirtueleKnoop	Transportknoop die dynamisch gecreëerd wordt.	De plek waar een Reis gestart wordt valt doorgaans niet samen met een bestaande Transportknoop, het is bv de woning van de Reiziger gelegen tussen twee kruispunten. Om alsnog het netwerk op te gaan om zijn Reis te starten creëert de Reiziger ahw een VirtueleKnoop op de link tussen deze kruispunten. VirtueleKnopen zijn van belang om een correcte inschatting van de reistijd te maken bv bij routeplanning omdat concreet nog de afstand moet bijgeteld worden tussen de VirtueleKnoop en de eerstvolgende echte Transportknoop. Ook belangrijk bvb bij free floating deelvervoer waar de positie van bvb de deelstop niet noodzakelijk samenvalt met deze van een bestaande Transportknoop.
Informatiedrager	Paneel of bord of gelijkaardige infrastructuur waarop informatie wordt afgebeeld.	Bedoeld als communicatiemiddel, doorgaans gebruikt in openbare ruimtes om voorbijgangers te informeren. Zowel statische dragers zoals informatieborden met een stadsplan als dynamische systemen met bvb de vertrektijden van openbaar vervoer zijn mogelijk.
Hoppinzuil	Informatiezuil van een Hoppinpunt.	Bedoeld om aan te geven dat een Vervoersknooppunt een Hoppinpunt is en/of om te informeren over de vervoersmogelijkheden die er worden geboden. Meer info kan teruggevonden worden in het implementatiemodel: https://wegenenverkeer-test.data.vlaanderen.be/doc/implémentatiemodel/hoppinpunten

5 PUBLICATIE EN ISSUE REGISTRATIE

Op volgende links kan de publicatie van het OSLO-Hoppinpunten model teruggevonden worden:

- Applicatieprofiel: <https://data.vlaanderen.be/doc/applicatieprofiel/Hoppinpunten>
- Vocabularium: <https://data.vlaanderen.be/ns/hoppinpunten>

Komende dagen en weken zullen hier nog aanpassingen in gebeuren tot de publieke review gecommuniceerd wordt begin Maart.

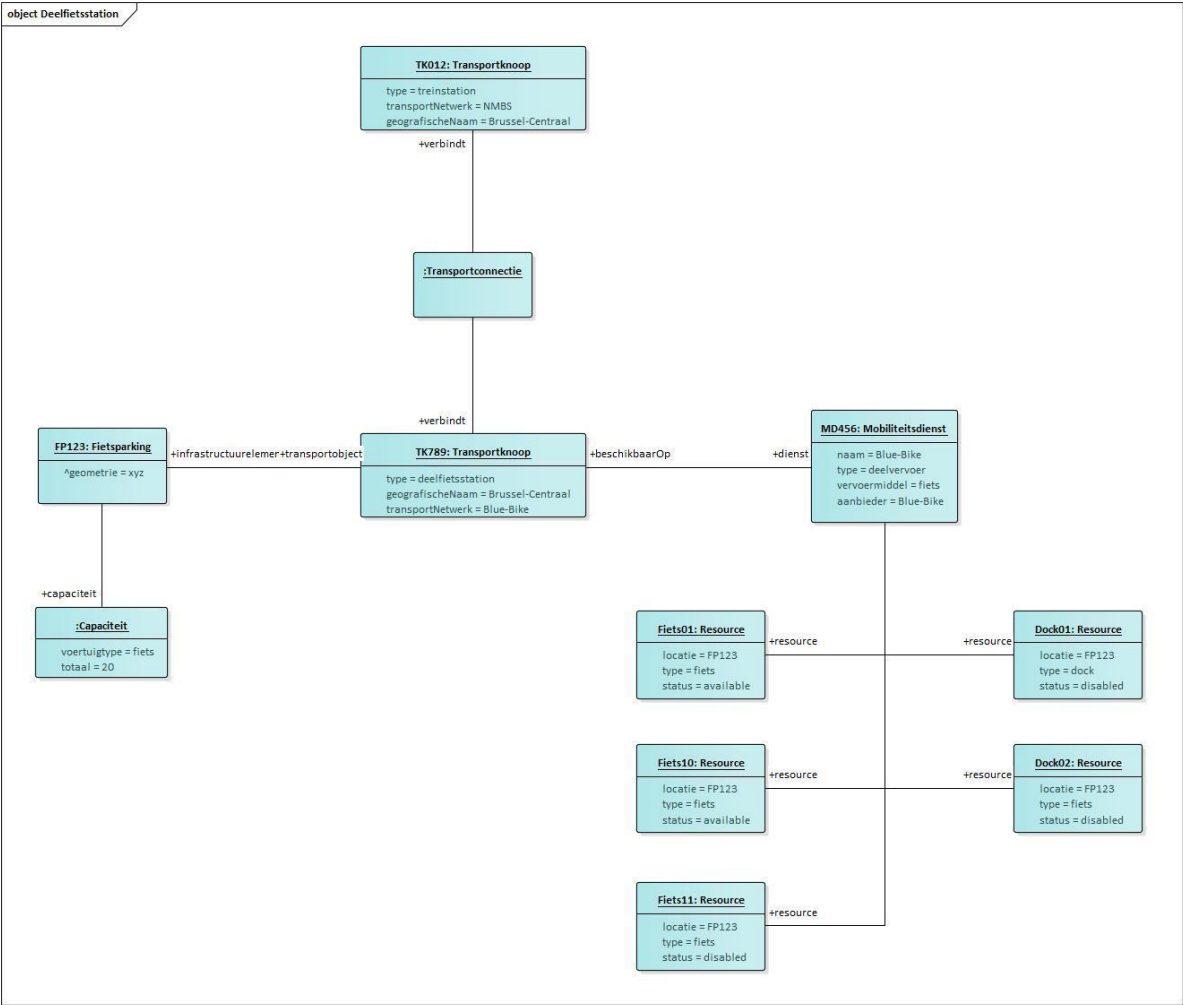
Indien jullie reeds nu of dan tijdens publieke review opmerkingen hebben over allerlei aspecten van het model (vb: kardinaliteit, definities, links, typo's...), kunnen deze gecommuniceerd worden via:

- Github (als issue):
<https://github.com/Informatievlaanderen/OSLOthema-hoppinPunten/issues>
- Mail: jesse.vanhaeren@vlaanderen.be of arne.scheldeman@vlaanderen.be

6 OBJECTDIAGRAM

Een objectdiagram maakt het mogelijk om het semantisch model toe te lichten aan de hand van een voorbeeld. In de vierde thematische werkgroep werken we twee object diagrammen uit:

- 1) Hoppincentrale: Hierbij maakt een reiziger gebruik van de Hoppincentrale om zijn reis te plannen van het Hoppinpunt HasseltStation tot het Hoppinpunt Jessa Ziekenhuis.

7 VRAGEN

7.1 ONTWERPWIJZER

Q: Binnen de ontwerpwijzer wordt de opsplitsing gemaakt tussen mobiliteitsdienst en extra diensten. Hoe zal dit verder verwerkt worden?

A: Hierbij kan nog niet meteen een antwoord gegeven worden en koppelen we later over terug.

7.2 SENSOR GERELATEERDE INFRASTRUCTUUR

Q: Laat het model toe om sensor gerelateerde infrastructuurelementen te definiëren die op een Hoppinpunt voorzien kunnen worden (vb telsensoren, cameras, luchtkwaliteitssensor, etc)?

A: Het model maakt het mogelijk door deze elementen toe te voegen aan de enumeratie Infrastructuurelementtype binnen de klasse Infrastructuurelement. Deze zullen we toevoegen voor de publieke review.

7.3 HOPPINPUNTEN STATUS

Q: Binnen status Hoppinpunten zijn er 2 onderverdelingen:

- 1) In relatie tot realisatie: gepland, in uitvoering, operationeel
- 2) Tijdens operationele fase: actief/inactief. Bvb nav wegenwerken, plaatselijke kermis, kerstmarkt...

Hoe kunnen deze meegenomen worden binnen het model?

A: Deze opdeling kan geplaatst worden onder dezelfde noemer, waarbij we de enumeratie Hoppinpuntstatus invullen met volgende waarden:

- Gepland
- In uitvoering
- Operationeel actief
- Operationeel inactief

8 INTERESSANTE LINKS

- **Ontwerpwijzer:**
<https://wegenverkeer.be/zakelijk/documenten/ontwerprichtlijnen/hoppinpunten>
- **Webinar Financierings- en subsidiemechanismen Hoppinpunten:**
<https://www.vvsg.be/opleidingen/webinar-financierings-en-subsidiemechanismen-hoppinpunten>
- **Publicatie Hoppinpunten:**
 - Applicatieprofiel: <https://data.vlaanderen.be/doc/applicatieprofiel/Hoppinpunten>
 - Vocabularium: <https://data.vlaanderen.be/ns/hoppinpunten>
- **Github issue registratie:**
<https://github.com/Informatievlaanderen/OSLOthema-hoppinPunten/issues>

9 BIJLAGE

9.1 SEMANTISCH MODEL THEMATISCHE WERKGROEP 4

